

Alig. 24

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie wniosku posła Osuchowskiego i petycyi komitetu zawiązanego dla niesienia pomocy Zakładowi wychowawczemu dla niezamożnych dziewcząt w Łomnie przez ś. p. X. Arcybiskupa Zygmunta Szczęsnego Felińskiego założonym.

Wysoki Sejmie!

Na posiedzeniu z dnia 24. stycznia 1896 złożył poseł Osuchowski następujący wniosek do łaski Marszałkowskiej:

Zważywszy, iż społeczeństwo nasze odczuwa potrzebę, zakładu wychowawczego dla ubogich dziewcząt, któryby oprócz nauki, udzielał potrzebnych wiadomości gospodarstwa i pracy domowej;

zważywszy, że w Wysokim Sejmie sprawa ta niejednokrotnie była przedmiotem poważnych rozpraw, a nawet pewien fundusz na taki Zakład w Iwoniczu przeznaczono;

zważywszy, że Internat Rodziny Maryi w Łomnie odpowiada wszelkim wymogom co do wychowania dziewcząt;

zważywszy, że w powiecie Turczańskim istnieje tylko 14 szkół otwartych, na 74 gmin z ludnością 62578 dusz;

zważywszy, że z braku funduszy gmach mieszkalny i kościół, należący do zakładu ukończonym być nie może i że internat Rodziny Maryi, o własnych siłach istnieć nie jest w stanie:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

- 1) Jednorazowy datek na dokończenie gmachu i kościoła w wysokości 2000 złr.
- 2) Stałą roczną subwencyę dla internatu w Łomnej w kwocie 500 złr.

Lwów dnia 24. Stycznia 1896.

Wnioskodawca
Osuchowski.

W tej samej sprawie wpłynęła pod dniem 23. stycznia 1896 ls. 1130. petycyja komitetu zawiązanego dla niesienia pomocy Zakładowi wychowawczemu dla niezamożnych dziewcząt w Łomnie przez ś. p. X. Arcybiskupa Zygmunta Szczęsnego Felińskiego założonemu upraszająca o udzielenie znaczniejszego wsparcia z funduszy krajowych na wykończenie Zakładu i przyznanie na przyszłość rocznej subwencyi.

Na posiedzeniu z dnia 6. lutego 1896 uchwalił Wys. Sejm w Rubr: VII. budżetu fund. kraj. w r. 1896 dla Zakładu wychowawczego dla ubogich dziewcząt pod nazwą Rodzina Maryi w Łomnej zasiłek na utrzymanie w kwocie 300 fl. a nadto powziął następującą uchwałę:

„Petycyja ls. 1130 i wniosek posła Osuchowskiego, o ile dotyczą subwencyi na ukończenie budowy Zakładu wychowawczego Rodzina Maryi w Łomnej przekazuje się Wydziałowi kraj. do zbadania i ewent. przedstawienia wniosków na najbliższej sesyi sejmowej.“

W wykonaniu tych uchwał Wys. Sejmu Wydział krajowy asygnował kwotę 300 złr. jako subwencyę na r. 1896 na ręce X. Jana Mikusia rz. kat. parocha w Turce, co się zaś tyczy subwencyi na budowę Zakładu odniósł się Wydział krajowy pismem z dnia 5. marca 1896 do L. W: 11912 do c. k. Rady szkolnej krajowej z prośbą o objawienie zdania.

C. k. Rada szkolna krajowa w piśmie z dnia 13. sierpnia 1896. do l. 6481 oznajmiła Wydziałowi krajowemu, że rozporządzeniem z dnia 17. maja 1896. do l. 8492. pozwoliła Matce Zofii Kończance, Przełożonej „Zgromadzenia Rodziny Maryi we Lwowie“ na założenie w Łomnej prywatnego żeńskiego Zakładu naukowo-wychowawczego, w którymby nauka miała się odbywać według planów obowiązujących w publicznych szkołach sześcio klasowych i na podstawie podręczników dla tychże szkół przepisanych.

Ponieważ jednak Zgromadzenie posiada obecnie tylko jedną kwalifikowaną nauczycielkę, przeto pozwolono otworzyć na razie jedną klasę. Stopniowe rozszerzanie Zakładu uczyniono zależnem od przebywania kwalifikowanych sił nauczycielskich.

Z zezwolenia tego skorzystała Przełożona wspomnianego Zgromadzenia i pismem z dnia 29. czerwca 1896. zawiadomiła c. k. Radę Szkolną krajową, że z dniem 1. września 1896. otwiera w Łomnej czwartą klasę szkoły 6-klasowej pod kierownictwem Siostry Heleny Terlifajówny, która przez dwa lata pełniła obowiązki nauczycielskie w publicznych szkołach ludowych ku zupełnemu zadowoleniu władz szkolnych.

Opinię swoją co do petycyi Komitetu zawiązanego dla niesienia pomocy Zakładowi wychowawszemu dla niezamożnych dziewcząt w Łomnie przez s. p. X. Arcybiskupa Zygmunta Szczęsnego Felińskiego założonemu, streszcza c. k. Rada szkolna krajowa w następujących słowach:

Nie ulega wątpliwości, że momenta przytoczone w petycyi wniesionej do Wysokiego Sejmu są słuszne i uzasadnione, że żeński Zakład naukowo wychowawczy byłby dla powiatu turczańskiego bardzo pożądany, a można się też spodziewać, że zgromadzenie Rodziny Maryi pod którego kierownictwem „Internat dla seminarzystek we Lwowie“ pomyslnie się rozwija, odpowie swemu zadaniu

Ze względu na tę korzystną opinię c. k. Rady szkolnej krajowej, jak niemniej ze względu na podniosły cel instytucyi wychowawczej dla niezamożnych dziewcząt założonej przez s. p. X. Arcybiskupa Felińskiego, instytucyi tak bardzo pożytecznej w powiecie, który na 74 gmin z ludnością 62578 dusz, posiada tylko 14 szkół ludowych Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Na dokończenie gmachu Zakładu wychowawczego dla niezamożnych dziewcząt w Łomnej przyznaje się jednorazową subwencyą w kwocie 2000 złr. płatną w dwu rocznych ratach.

W tym celu wstawia się do budżetu krajowego na r. 1897. w rubr. VII. jako pierwszą ratę subwencyi na dokończenie budowy Zakładu wychowawczego dla niezamożnych dziewcząt w Łomnej kwotę 1000 złr.

Lwów dnia 25. sierpnia 1896.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni m. p.

Sprawozdawca:

T. Romanowicz m. p.

Członek Wydziału kraj.